

สรุปการจัดการความรู้

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ (CoP, Community of Practice)

กลุ่มการสอนการพยาบาลพื้นฐานและการบริหารการพยาบาล

สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติประกอบด้วย

1. อาจารย์พร	บุญมี
2. อาจารย์โสภพร	พันธุ์ลาวัณย์
3. อาจารย์ลักขณา	ไทยประเสริฐ
4. อาจารย์เปรมฤดี	ศรีวิชัย
5. อาจารย์วัชร	ไชยจันดี
6. อาจารย์บัวบาน	ยะนา
7. อาจารย์สมศรี	สัจจะสกุลรัตน์
8. อาจารย์กัญติยา	ลิมประเสริฐ
9. สุทธิณี	มhamิตร วงศ์แสน

ชื่อเรื่อง

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 21

วิเคราะห์ความสอดคล้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เร่งรัดพัฒนาการบูรณาการทุกพันธกิจเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ที่ 6 เร่งรัดพัฒนาการบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แผนการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเรื่อง กลยุทธ์การสอนเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ปัญหาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยนำเอาการวิจัยมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้หรือจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย โดยมีเชื่อว่าการวิจัยเป็นกระบวนการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้

กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องหรืออาจกล่าวได้ว่า กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการ

เรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้” (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

ศ.นพ.จรัส สุวรรณเวลา อธิการบดีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวว่า การวิจัยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถสร้างคุณลักษณะหลายอย่างที่ต้องการได้ การวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนบุคคลให้ตั้งอยู่บนฐาน ข้อมูลและเหตุผล มีวิจารณญาณ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และเกิดนวัตกรรมได้ ขั้นตอนของการวิจัยไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงความรู้ การประเมินความเข้าใจของความรู้ การตีค่า ความอิสระทางความคิดและเป็นตัวของตัวเองย่อมนำมาใช้เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น

ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง การสอนแบบ Research-Based Learning ว่า จุดเริ่มต้นของการสอนแบบ RBL มาจากความสงสัยที่ว่า เป็นไปได้ไหมที่เราจะใช้วิธีการแสวงหาความรู้เป็นวิธีสอน ถ้าการศึกษาต้องการสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยสติปัญญา มีความรู้จักตนเอง ใฝ่รู้อยู่เสมอ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รอบคอบ ไตร่ตรองเหตุผลรับผิดชอบ เห็นการณ์ไกล มีศีลธรรม เสียสละ ซึ่งสอดคล้องคุณธรรมของนักวิจัยแล้ว ทำไมจึงไม่ใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนการสอนเสียเลย

รศ.ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ คณบดีคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเดิมนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการใหม่ได้ เมื่อก่อนสถาบันอุดมศึกษาผลิตคนแบบจำทำเพื่อไปทำงานในระบบราชการ แต่ปัจจุบันการอุดมศึกษาต้องผลิตคนแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้สูงไปให้ระบบธุรกิจ การเรียนการสอนแบบ‘พูดบอกเล่า’ ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการใหม่ของอุดมศึกษาได้อีกต่อไป

กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความสามารถได้ตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคม ได้เรียนรู้จากหลายๆ สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหา ผู้เรียนจึงมีอิสระในการเรียนมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับ “การเรียน ” มากกว่า “ การสอน ” จากหลักการและแนวคิดดังกล่าว นักการศึกษาจึงได้พัฒนาแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการเรียนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning หรือ RBL) ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่มุ่งเน้นทักษะกระบวนการค้นคว้า พัฒนาการคิดวิเคราะห์และบูรณาการเนื้อหาความรู้ อาจารย์ผู้สอนจำนวนมากให้ความสนใจกับวิธีการสอนแบบนี้เนื่องจากสามารถนำไปใช้ได้ทุกระดับชั้นในหลายระดับการศึกษา

กลุ่มการสอนการพยาบาลพื้นฐานและการบริหารการพยาบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา แห่งชาติ (TQF) และอัตลักษณ์ของบัณฑิตด้านการคิดวิเคราะห์ จึงได้นำกลยุทธ์การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานมาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาทฤษฎี การบริหารการพยาบาล

วิธีการเสาะหาความรู้

1. รวบรวมองค์ความรู้จากเอกสารผลงานวิชาการที่เผยแพร่ทาง web site
2. ศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา ฉบับปรับปรุงปี 2555

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเสาะหาความรู้

ความหมาย

นักวิชาการและนักวิจัยทั้งในและต่างประเทศเห็นพ้องต้องกันว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน หมายถึง แนวคิดที่รวมการวิจัยและการสอนเข้าด้วยกัน ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานที่ดีนั้น ต้องมาจากหลักสูตรที่กำหนดให้มีการทำวิจัย ใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือในการวิจัยและมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลงานวิจัยประกอบเนื้อหาที่ศึกษาให้แก่ผู้เรียน (Green. 2010: online) อ้างใน ปัญญา ประดิษฐาทุกา <https://www.gotoknow.org/posts/566827>

ทิสนา แคมมณี. (2552: 144-145) ให้ความหมายว่า เป็นสภาพการณ์ของการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ โดยอาจใช้การประมวลผลงานวิจัย (Research review) มาประกอบการสอนเนื้อหาสาระ ใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาเนื้อหาสาระ หรือให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยโดยตรง หรือช่วยฝึกฝนทักษะการวิจัยต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน

ลัดดา ภูเกียรติ (2552: 146) ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ คิดค้นคำตอบและตัดสินใจในการเรียนรู้ของตนเองและเป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่หรือค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้ โดยอาศัยกระบวนการสืบสอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยในการดำเนินการสืบค้น พิสูจน์ ทดสอบ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

ปัญญา ประดิษฐาทุกา (2556: 11) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน หมายถึง เป็นการกระทำของผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลงานวิจัยประกอบเนื้อหาที่ศึกษาให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ ผลงานวิจัยของผู้สอน หรือผลงานวิจัยของผู้อื่นในวิชาที่ศึกษา ตลอดจนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการวิจัย ทั้งนี้พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การใช้ผลการวิจัยประกอบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำงานวิจัยของตนเอง หรือผู้อื่นในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้เรียนกำลังทำการเรียนรู้มาเล่าให้ผู้เรียนฟัง หรือให้ผู้เรียนไปศึกษางานวิจัยของผู้สอนหรือผู้อื่นในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้เรียนกำลังทำการเรียนรู้

1.2 การใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยที่เริ่มจาก การระบุปัญหา การคาดคะเนคำตอบหรือการตั้งสมมติฐานการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปและนำเสนอ ผลการศึกษาตามลำดับ เพื่อทำให้ผู้เรียน

เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนสามารถใช้กระบวนการวิจัยครบทุกขั้นตอน หรือใช้บางขั้นตอนตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ และข้อจำกัดที่มี

แนวทางการสอนแบบวิจัยเป็นฐาน

การสอนแบบวิจัยเป็นฐานมีแนวทาง 4 แนวทาง ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา วัตถุประสงค์ สถานการณ์ และศักยภาพของผู้เรียน ดังนี้

แนวทางที่ 1 ผู้สอนนำผลการวิจัยมาใช้ในการสอน

แนวทางที่ 2 ผู้เรียนศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนรู้

แนวทางที่ 3 ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการสอน

แนวทางที่ 4 ผู้เรียนทำวิจัยในเรื่องที่เรียนรู้

โดย แนวที่ 1 ผู้สอนเป็นคนอ่านงานวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเองในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น นำเนื้อหาที่เป็นผลการวิจัยมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ หรือมาเล่าให้ผู้เรียนฟังเป็นการเรียนรู้เพิ่มเติม

แนวทางที่ 2 ให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้างานวิจัยด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ การเป็นผู้บริโภคงานวิจัย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ต้องเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน หรือผู้สอนอาจต้องทำหน้าที่ในการสรุปองงานวิจัยให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

แนวทางที่ 3 ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการสอน คือ ผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเข้าไปช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ต้องการ ซึ่งผู้สอนสามารถใช้กระบวนการวิจัยครบทุกขั้นตอนหรือใช้บางขั้นตอนตามความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ วัตถุประสงค์และข้อจำกัดที่มี

แนวทางที่ 4 ให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง โดยผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่างๆ อย่างมีคุณภาพมากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

นอกจากนี้ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเดิม (2540) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ 4 รูปแบบ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย คือการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยในระดับต่างๆ เช่น การทำการทดลองในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ การศึกษารายกรณี (Case Study) การทำโครงการ การทำวิจัยเอกสาร การทำวิจัยฉบับจุ๊ (Baby Research) การทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

2. การสอนโดยให้ผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย (Under Study Concept) ในกรณีนี้ผู้สอนต้องเตรียมโครงการวิจัยไว้รองรับเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการวิจัย เช่น ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อย่างไรก็ตามวิธีนี้จะมีข้อเสียที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้กระบวนการทำวิจัยครบถ้วนทุกขั้นตอน

3. การสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัย เพื่อเรียนรู้องค์ความรู้ หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้นๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้และศึกษาต่อไป ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น

4. การสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ว่า ทฤษฎีข้อความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์ของตนในปัจจุบันเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างศรัทธาต่อผู้สอนรวมทั้งทำให้ผู้สอนไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องสอนเนื้อหาเดิมๆ ทุกปี

อย่างไรก็ตามพบว่ารูปแบบที่มีผู้นำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลายในสถานศึกษา ต่างๆ ได้แก่ การนำผลการวิจัยมาใช้สนับสนุนเนื้อหาวิชาและการใช้กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการเรียนการสอน

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก (ระบุนวันเดือนปี จำนวนสมาชิก สรุปลองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกในแต่ละครั้ง)

ครั้งที่ 1 วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

จำนวนสมาชิก

1. อาจารย์ พร	บุญมี
2. อาจารย์โสภพร	พันธุ์ลาวัลย์
3. อาจารย์ลักษณะ	ไทยประเสริฐ
4. อาจารย์เปรมฤดี	ศรีวิชัย

สรุปลองค์ความรู้ที่ได้

1. ผลการเรียนรู้ของรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตร (มคอ.2) รายวิชาการบริหารการพยาบาล
2. กลยุทธ์การสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ความหมาย วิธีการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
3. การออกแบบการ มคอ. 3 รายวิชาการบริหารการพยาบาลปีการศึกษา 2557
4. การออกแบบใบงานการใช้วิจัยเป็นฐาน
5. แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้จากการใช้กลยุทธ์การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ครั้งที่ 2 วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2557

จำนวนสมาชิก

1. อาจารย์ พร	บุญมี
2. อาจารย์โสภพร	พันธุ์ลาวัลย์
3. อาจารย์ลักษณะ	ไทยประเสริฐ
4. อาจารย์เปรมฤดี	ศรีวิชัย

สรุปลองค์ความรู้ที่ได้

1. การพัฒนาเครื่องมือหรือแบบประเมินผลการเรียนรู้การใช้วิจัยเป็นฐาน โดยอาจารย์เป็นผู้ประเมิน ประกอบด้วยรายการประเมิน 20 ข้อ
2. การพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 22ต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานประกอบด้วย 6 ด้าน
 - 2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมจำนวน 9 ข้อ
 - 2.2 ด้านความรู้จำนวน 10 ข้อ

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 14 ข้อ

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบจำนวน 14 ข้อ

2.5 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 13 ข้อ

2.6 ด้านการสนับสนุนทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพจำนวน 7 ข้อ

ครั้งที่ 3 วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2557

จำนวนสมาชิก

1. อาจารย์ พร	บุญมี
2. อาจารย์โสภภาพร	พันธุ์ลาวัณย์
3. อาจารย์ลักษณะ	ไทยประเสริฐ

สรุปองค์ความรู้ที่ได้

การประเมินผลงานและการนำเสนอผลงานของนักศึกษาที่ใช้วิจัยเป็นฐานในเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่สอน ในเรื่องเกี่ยวกับ คุณภาพการบริการ เป้าหมายความปลอดภัยผู้ป่วย ยาที่มีความเสี่ยงสูง อุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์จากการบริการทางการแพทย์มีจำนวนทั้งหมด 5 เรื่องดังนี้

- 1) คุณภาพการบริการตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล
- 2) คุณภาพการบริการตามการรับรู้ของผู้ป่วยและญาติ
- 3) ความรู้และความตระหนักต่อเป้าหมายความปลอดภัยผู้ป่วยของนักศึกษา

พยาบาลชั้นปีที่ 2 3 และ 4

- 4) ความรู้และความตระหนักของนักศึกษาพยาบาลต่อยาที่มีความเสี่ยงสูง
- 5) ศึกษาอุบัติการณ์การฟ้องร้องของผู้ใช้บริการจากการได้รับความเสียหายจากการ

ใช้บริการ

ครั้งที่ 4 วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

จำนวนสมาชิก

1. อาจารย์ พร	บุญมี
2. อาจารย์โสภภาพร	พันธุ์ลาวัณย์
3. อาจารย์ลักษณะ	ไทยประเสริฐ
4. อาจารย์เปรมฤดี	ศรีวิชัย
5. อาจารย์วัชร	ไชยจันดี
6. อาจารย์บัวบาน	ยะนา
7. อาจารย์สมศรี	สัจจะสกุลรัตน์
8. อาจารย์กนติยา	ลิมประเสริฐ

สรุปองค์ความรู้ที่ได้

- 1) การจัดทำ มคอ.5 รายวิชาการบริหารการพยาบาลปีการศึกษา 2557
- 2) ผลการประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานตามความคิดเห็นของอาจารย์
- 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้

ผู้สอน

วิธีการนำเอาองค์ความรู้มาใช้พัฒนางาน (ระบุวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน)

1. ศึกษา มคอ. 2
2. ออกแบบ มคอ. 3
3. ปฐมนิเทศแนะนำรายวิชา วัตถุประสงค์ การประเมินผลสัมฤทธิ์
 - ชี้แจงการประเมินผล(test blue print)
 - แนะนำแหล่งเรียนรู้
 - เปิดโอกาสให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็น
4. จัดทำใบงานประกอบด้วยวัตถุประสงค์ กิจกรรมการสอน หัวข้อเรื่องที่จะศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการสอน โดยกิจกรรมมีดังนี้
 - 4.1 แบ่งกลุ่มนักศึกษาจำนวน 58 คนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 10-11 คน และให้มีอาจารย์ปรึกษาประจำกลุ่ม
 - 4.2 ให้นักศึกษากำหนดประเด็นปัญหาและต้องการหาคำตอบที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่สอน ในเรื่องเกี่ยวกับ คุณภาพการบริการ เป้าหมายความปลอดภัยผู้ป่วย ยาที่มีความเสี่ยงสูงอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์จากการบริการทางการแพทย์
 - 4.3 มอบหมายให้นักศึกษา ค้นหาความรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่สอน ในเรื่องเกี่ยวกับ คุณภาพการบริการ เป้าหมายความปลอดภัยผู้ป่วย ยาที่มีความเสี่ยงสูงอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์จากการบริการทางการแพทย์
 - 4.4 ให้นักศึกษานำเสนอผลการศึกษารวบรวมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนนักศึกษา และอาจารย์นำสรุปผลการเรียนรู้ในการโดยใช้วิจัยเป็นฐาน
 - 4.5 ให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน
5. จัดทำแบบประเมินผลการเรียนรู้
6. จัดทำแบบสอบถามประเมินผลการเรียนรู้
7. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม มคอ. 3
8. นักศึกษานำเสนอผลงานและทีมอาจารย์ผู้สอนร่วมรับฟังการนำเสนอผลงาน
9. อาจารย์ร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามผลงานและการนำเสนอผลงาน
10. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการได้รับการพัฒนาผลการเรียนรู้จากการใช้วิจัยเป็นฐาน
11. จัดทำ มคอ. 5 ร่วมกับทีมอาจารย์ผู้สอน

ผลการนำความรู้มาใช้ในการพัฒนางาน (ระบุผลผลิต ผลลัพธ์หรือผลกระทบที่ได้)

1.ผลผลิต

1.1 ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ระดับ	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ
A	3	5.17
B+	19	32.75
B	19	32.75
C+	11	18.96
C	6	10.34
รวม	58 คน	100

1.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนคะแนนเฉลี่ย 4.09 ต่อการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 4.06 ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คนที่ 1 =4.15 ,คนที่ 2 = 4.10, คนที่3=4.16, คนที่4= 4.23 ,คนที่ 5=4.24

2.ผลลัพธ์

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อผลการเรียนรู้โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ =4.22 ,SD= 0.32)

จำแนกรายได้ดังนี้

ด้านจริยธรรม ระดับดี ($\bar{X}$ =4.38 ,SD= 0.33)

ด้านความรู้ระดับ ดี ($\bar{X}$ =4.19 ,SD= 0.41)

ด้านทักษะทางปัญญาระดับดี ($\bar{X}$ =4.21 ,SD= 0.35)

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบระดับดี ($\bar{X}$ =4.22 ,SD= 0.32)

ด้านการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีระดับดี ($\bar{X}$ =3.84 ,SD= 0.43)

ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติเชิงวิชาชีพระดับดี ($\bar{X}$ =4.23 ,SD= 0.45)

3.ผลกระทบ

ผลกระทบด้านบวกตามความคิดเห็นของนักศึกษา

1. ทำให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิด เกิดการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม และได้ทำงานวิจัยของกลุ่มของตนเองนำเสนอให้เพื่อได้รับรู้ และยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิจัยของกลุ่มอื่นด้วย
2. สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพในอนาคตต่อไป
3. การเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นพื้นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ดีนอกจากจะฝึกเรื่องความรับผิดชอบแล้วยังฝึกกระบวนการทำงาน คิดวิเคราะห์
4. อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยนำวิจัยมาใช้ เป็นการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาเกิดการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์หนึ่งของนักศึกษาในสถาบันพระบรมราชชนก

5.ควรมีการทำวิจัยแบบนี้ในปีต่อไป เนื่องจากทำให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้มากขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

6. เป็นการบูรณาการ ความรู้จากหลากหลายวิชา งานที่เป็นพื้นฐานดี ๆ เช่นนี้ ควรให้รุ่นต่อไปได้ลองฝึกการทำวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนที่สูงขึ้น มี Evidence base เป็นส่วนร่วมในการเรียนการสอน

7.การจัดรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นพื้นฐาน เป็นการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ดี ทำให้นักศึกษาได้ใช้ทักษะทั้ง 6 ด้าน และยังทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงของวิจัยไปสู่วิชาการบริหารการพยาบาลในหลายๆ ด้าน

ผลกระทบด้านบวกตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

1. ให้ครูมีการวางแผนทำงานในหน้าที่ของตนเองอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วางแผนการสอน ออกแบบกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ประเมินผลการทำงานเป็นระยะโดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไรเมื่อไร เพราะอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำว่าบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร

2. สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของครู เกี่ยวกับวิธีการจัดการการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ครูแต่ละคน ซึ่งครูแต่ละคนสามารถจะประยุกต์และนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง

3. ช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ จนกระทั่งสามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวและเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หรือเรียกว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยวิธีการของตนเอง การเรียนรู้ที่ตัวเนื้อหาแต่อย่างเดียวยังไม่ใช่เป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษาอีกต่อไป

4. ประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยผู้เรียนได้รับการพัฒนาการคิดทักษะการใช้การวิจัยในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ทฤษฎี แนวคิด หลักการและข้อค้นพบที่มีความหมายมีความเที่ยงตรง รู้จักวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

5. ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการพัฒนาทักษะการคิด (Thinking Skills) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving and Resolution Skills) ทักษะการบริหารจัดการเวลา (Time Management Skills) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะประมวลผล (Computer Skills) และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning Skills)

ผลกระทบด้านลบตามความคิดเห็นของนักศึกษา

1. ในการนำงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนทำให้นักศึกษานำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ แต่บางกลุ่มต้องทำแบบสอบใหม่ทำให้เบียดเบียนเวลาในการทำกิจกรรมของวิชาอื่น

ผลกระทบด้านลบตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

1.ครูต้องใช้เวลากับนักศึกษาเพิ่มขึ้นจากชั่วโมงการสอนปกติเพราะต้องให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของนักศึกษา

1. ควรมีการบริหารเวลาให้เหมาะสม และกระชับมากกว่านี้ ซึ่งกำหนดการนำเสนอไว้แค่ 3 ชม. แต่นำเสนอจริง 6 ชม. ซึ่งเบียดเบียนชั่วโมงของรายวิชาอื่น ควรจะมีการประชุมขั้นตอนการนำเสนอ และกำหนดระยะเวลาและแบ่งกลุ่มให้ชัดเจน
2. ในการกำหนดหัวข้อวิจัย และสิ่งที่ต้องการจากการวิจัยควรมีความชัดเจน และไม่ซับซ้อน
3. ระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์น้อย อยากให้เพิ่มระยะเวลาในการทำหรือเริ่มวิจัยตั้งแต่ต้นเทอม
4. ควรมีระยะเวลาในการดำเนินการให้มากขึ้น เพื่อการศึกษากระบวนการวิจัยให้เข้าใจและได้ผลการวิจัยที่เชื่อถือได้
5. ควรมีเวลาในการให้ทำวิจัยมากกว่านี้ ควรเป็นวิจัยที่เล็กๆ
6. ควรจัดเวลาในการนำเสนอให้ดีกว่าแต่ละกลุ่มการนำเสนอที่
7. ควรมีการบริหารเวลาให้เหมาะสม และกระชับมากกว่านี้ ซึ่งกำหนดการนำเสนอไว้แค่ 3 ชม. แต่นำเสนอจริง 6 ชม. ซึ่งเบียดเบียนชั่วโมงของรายวิชาอื่น ควรจะมีการประชุมขั้นตอนการนำเสนอ และกำหนดระยะเวลาและแบ่งกลุ่มให้ชัดเจน

บทเรียนที่ได้รับ

บทบาทรู

1. ศึกษา มคอ. 2 ให้เข้าใจและการออกแบบการสอนใน มคอ.3 ให้สอดคล้อง
2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย ขั้นตอนการวิจัยที่กำหนด เพื่อการเรียนรู้สาระที่ต้องการ
3. ทบทวนกระบวนการวิจัยให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการระบุปัญหา ให้คำนิยาม ตั้งสมมติฐาน เลือกตัวแปร การคัดเลือกประชากร การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ
4. ครูสืบค้นแหล่งข้อมูลและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาระที่สอนร่วมกับนักศึกษา
5. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้ เกิดข้อสงสัย อยากรู้ อยากแสวงหาคำตอบของข้อสงสัย
6. ครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลและงานวิจัยที่ผู้เรียนจะต้องสืบค้นเพื่อการศึกษาหาความรู้ รวมทั้งคัดเลือกงานวิจัยที่เหมาะสมกับหัวข้อวิจัย
7. การกำหนดหัวข้อหรือปัญหาการวิจัยควรให้นักศึกษามีส่วนร่วม
8. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายผลการวิจัย กระบวนการวิจัย และประโยชน์การวิจัย
9. ครูแนะนำวิธีการอ่าน ศึกษาวิเคราะห์รายงานวิจัย ได้แก่ องค์ประกอบต่างๆ ของงานวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ขอบเขต ข้อจำกัดของผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย การอ้างอิง
10. ครูเชื่อมโยงสาระของงานวิจัยกับสาระของการเรียนการสอน
11. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลงานวิจัย กระบวนการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย
12. ครูต้องวัดและประเมินผลผลการเรียนรู้เกี่ยวกับผลการวิจัย กระบวนการวิจัย ควบคู่ไป

กับการเรียนรู้สาระตามปกติ

บทบาทนักศึกษา

1. คิดประเด็นวิจัยที่สนใจและเกี่ยวข้องกับกับสาระรายวิชา
2. ฝึกทักษะกระบวนการวิจัยที่จำเป็นต่อการดำเนินการ เช่น การระบุปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การออกแบบการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ
3. ดำเนินการปฏิบัติการวิจัยตามกระบวนการวิจัย
4. บันทึกความคิด และประสบการณ์ รวมทั้งข้อสังเกตต่างๆ ที่ตนประสบจากการดำเนินงาน
5. อภิปรายประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย และผลการวิจัยที่เกิดขึ้น
6. ประเมินตนเอง ด้านทักษะกระบวนการวิจัยตลอดจนผลการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา

แหล่งอ้างอิง

<https://www.gotoknow.org/posts/566827>

www.radompon.com/weblog

www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/july_sep.../aw4.pdf

ph.kku.ac.th/thai/images/file/km/rbl-ph.pdf

www.gotoknow.org >

